

TÜRK - İŞ Öncülüğünde Bir Siyasi Parti Kurulmasına İlişkin

TEKGIDA-İŞ SENDİKASI
GENEL BAŞKANI
İBRAHİM DENİZCİER'İN
11. GENEL KURULA
SUNDUĞU ÖNERGESİ.

ANKARA 16 NİSAN 1979

Tekgıda - İş Sendikası Eğitim İşleri Matbaası
4. Levent Konaklar Sokak, İstanbul

331.01
TÜR
4046

Demirbaş No: 4046
Sınıflama No: 331.01

TEKGIDA - İŞ SENDİKASI
KÜTÜPHANESİ

TÜRK - İŞ XI. Genel Kurul Başkanlığına.

TÜRK-İŞ'in XI. Genel Kurulunda ülkemizin içinde bulunduğu bunalımlı ve çalkantılı ortamda işçi hareketini yönlendirici, bölünmelerden dış etkenlerden koruyucu, yenileyici bazı kararları almasını beklemekteyiz. Yıllarboyu emekçi kesimin hak ve çıkarları siyasal partilerin ve hükümetlerinin politik sömürü aracı olarak bol bol kullanılmıştır. Hepsini seçimden seçime işçiye şirin görünmenin, onun sözcülüğünü yapmanın, desteğini sağlamak için parlak vaadlerde bulunmanın yarışlarını sürdürmüşlerdir. Siyasal partilerin seçim bildirgelerinde hükümetlerin programlarında Türk işçi hareketine, sendikacılığına en büyük olanakların sağlanacağına dair özendirici görüşlere her zaman geniş yer verilmiştir. Ancak, hiçbir sözden vaatten öteye geçmemiştir. Bu deneyler geçirilmiş ve halen de geçirilmektedir. Başka bir deyimle siyasal partilerin kendi dünya görüşleri inançları ve ilkeleri içinde emekçi kesimle ilgili yargıları, yaklaşımları, sınıfsal işçi hareketi açısından yeterli, tam ve gerçekçi olamaz. Kendi kaderine terkedilmiş, toplum içinde yerini, ağırlığını, ekonomik, sosyal ve siyasal olgularını etkinliğini saptayamamış bir işçi hareketinin güçlü olabileceğini de ileri sürmek olanaksızdır.

Türk işçi hareketi politik bilinçlenmesinin kendi çıkar çizgisinde hızla bütünleştiğirek sorunlarını bu yönde örgütlenmek suretiyle çözümlenmek zorundadır. Bunun ötesinde genelde kanımızca emekçi sınıfının

hak ve çıkarlarının sözcülüğünü siyasal partilerden beklemekten, onların oluşturduğu parlamentodan yasalardan çıkmasını ummaktan başka yarar beklenebilir. Türk - İş işçi sınıfının ağırlığından soyutlanmış bir siyasal eylemi örgütsel oluşuma ulaştırmalıdır. Böylece parlamentoda sosyal bir güç olarak temsil olanağını bulmalıdır. Bizce bu kongrenin çözümleyeceği ve kesin bir karara bağlayacağı en önemli konu budur.

Türk - İş Ana Tüzüğü'nün 5. maddesinde yer alan Türk - İş siyasal partiler karşısında mutlak bağımsızlığını korur, hükümünün geçtiğimiz çalışma dönemi içinde zedelenmeden korunduğunu ve nasıl değerlendirildiği konusunu burada tartışmanın gereğini duymamaktayız. Ancak, bugüne kadar Türk - İş'in bu maddede yer alan bir siyasal partiyi destekler veya bir siyasal partinin kurulmasına öncülük eder, hükümünün askıya alınması, şimdikiye kadar uykuya bırakılması bizce büyük bir zaman kaybı, örgütsel açıdan fikir ve siyasal eylem dağınılığına, kuşkulara neden olmuştur. Her ne kadar Türk - İş'in XI. Genel Kurul faaliyet raporunda komisyon çalışmalarının bu konu ile ilgili faaliyetleri yer almışsa da belirli bir görüşün öneri olarak kongreye sunulmaması da bizce eksikliklerdir.

Daha önce CHP ve AP den görüşler istenmiş bunların cevapları alınmış ve siyasal partilerin Türk - İş'in benimsediği 24 temel ilke doğrultusunda bir işbirliğine yanaşacaklarının samimi olarak saptanmasına olanak yoktur. Her iki siyasal partide geçtiğimiz süre içinde desteklerini sağlayabileceklerine inandıkları Türk - İş'in dışında bazı işçi örgütleri ile zaman zaman dayanışma, işbirliği içine girmişlerdir.

Tekgıda - İş Sendikası olarak biz X Genel Kurul olduğu gibi Türk - İş'in hiç zaman kaybetmeden Ana Tüzüğü'nün kesin direktiflerine uyarak emekçi

— 2 —

Tekgıda - İş Sendikası olarak güncel bir olayıda açık yüreklilikle ortaya sermek isteriz. Türk sendikacılık hareketi bugün ideolojik eylemlerin, anaşinin yuvalanmak istediği sosyal varlıklardır. Bunun yanı sıra siyasal partilerin tasallutuna açıkca maruzdur. Nitekim, siyasal yelpazenin en sağından en soluna kadar örgütler işçi hareketini kısmen de olsa parsellemeyi başarmışlardır. 1967 yılında iki olan konfederasyon sayısı, bugün irili ufaklı olmak üzere 6 ya yükselmiştir.

Bağımsız, özgür işçi hareketini destekleyen gelişmeler gözden uzak tutulamaz. İdeolojik kökenli siyasal partiler işçi örgütleri oluşturmakta, böylece emekçi kesimin desteğini sağlama olanağı aramaktadırlar. DİSK, MİSK, HAK-İŞ ve benzeri diğer konfederasyonlar böylesine olumsuz bir gelişmenin kanıtları olarak gösterilebilir.

Biz hiçbir zaman siyasal partilere organik bağlarla bağlanmanın yararlı olacağına kani değiliz. Siyasal bir partiyi destekleme gibi önerilerin de işçi çıkarları açısından ne denli yararlı olacağı tartışma konusudur. Özendirici olan işçi hareketinin İngiltere'de olduğu gibi siyasal partileri denetim altında bulundurabilmesi, kendi çıkarları çizgisinde yönlendirip etkileyebilmesidir. Böylece emekçiler oy potansiyelleri ve örgütsel güçleri ile oluşturdukları siyasal partilerini kendi çıkarları doğrultusunda faaliyetlere yönlendirebilir.

Bugün Türkiye'de başta en büyük iki kitle partisi CHP ve AP'nin tabanlarını oluşturan tutucu, sermayedar, burjuva ve bürokrat kesimlerin etkin ağırlıklarını görmemezlikten gelmeye olanak yoktur. Bu siyasal örgütlerin ana dokusunu oluşturan ve de politik yöntemlerini belirleyen bu kesimler ile işçi sınıfının çıkarlarını bağdaştırmak aynı potada değerlendirilmek pratikte olumlu sonuç vermez. Bu bile Türk - İş'e son kez tarih bir görev düştüğünü kanıtlamakta-

— 4 —

kesimin etkin gücünü politikaya koyabileceği örgütünü oluşturmak için öncülük etmesi konusunda kesin karara varmasını öneriyoruz. Geçmiş genel kurullarda olduğu gibi Türk - İş'in XI. Genel Kurulundan Türkiye'nin yönetiminde görev almış siyasal partilerin sorumluları, yetkililer ve kurum yöneticileri izlenimler alacaklardır. Bu izlenimlerin sonucu genel ve güncel politikalarında Türk - İş kongre çalışmalarını, önerileri ve alınan sonuçlar değerlendirilecektir. Önümüzdeki dönem için işçi hareketinin gelişimi ve stratejisi yönünden alınacak kararları toplumu oluşturan çeşitli kesimler, işveren ve çıkar çevreleri, karşıt kuruluşlar, aydın ve işçi kesimi şüphesiz dikkatle izleyecektir.

Hepimizce kabul edildiği gibi, büyük bir işçi gücü potansiyeline sahip Türk - İş'in çağdaş ve ileri bir sendikacılık bilinci içinde, her türlü saplantıların, engellemelerin dışında kalarak bazı girişimlerde bulunması gereğine inanıyoruz. Çok partili ve genellikle çeşitli ideoloji ve inançları bölüşen siyasal partilerin varolduğu, ülkemizde işçilerin kendi öz çıkarlarını koruyup geliştirmek yönünde etkili ve devamlı siyasal eylemlerini demokratik biçimde sürdürmek amacı ile politik güç haline gelmeleri kaçınılmaz zorunluluktur.

Aslında başta parlamentoda temsil edilen siyasal partiler olmak üzere tüm çıkar çevreleri, işçi hareketinin bilinçlenip siyasal bütünleşmesinden kuşku duyan kesimler Türk - İş'in emekçi kesime dayalı geniş tabanlı bir örgütü oluşturmaya kesin olarak karşıdılar. Böyle bir girişimi daha başında baltalamak, bölmek amacıyla birleşirler. Türk - İşçi hareketinin oluşturacağı siyasal partinin ciğ gibi büyüyeceğinden şüphesi olmayan sermaye ve çeşitli çıkar çevrelerinin oluşturduğu bugünkü partilerimiz şimdiden tuzaklar hazırlamanın, çeme takmanın oyunlar düzenlemenin kurgusu içindedirler.

— 3 —

dir. Ekonomide üreten işçinin, siyasal açıdan yöneten olması doğaldır. Şu halde üretimin en azından devlet yönetiminde ve de parlamentoda doğrudan temsili hakça bir düzene yöneliş olacaktır.

Bir noktada dikkatinizi çekmek isteriz. Türk - İş politikayı gündemine aldığından bu yana siyasal partiler, hükümetler bu oluşumu kuşku ile izlemişlerdir. Türk işçi hareketi ve onun etrafında bütünleşen emekçi kesimin siyasal bilinçlenmesi, vatandaş olarak anayasal hak ve özgürlüklerine sahip çıkması eyleminde hiç kuşkusuz Türk - İş'e sorumluluk düşmektedir. Türk - İş demokratik, batıya dönük bir işçi hareketinin öncüsü olarak siyasal bütünleşmenin amacına ulaşmasında örgütsel ağırlığını duyurmak, koymak durumundadır. Bunda geçikmiş bile sayılabilir. Siyasal partiler gibi ne ideolojik inancı ve ne de bir takım çıkar çevrelerinin tatmini yönünde hesapları yoktur. Türk - İş bir demokratik kuruluştur. Halka açık onunla özdeşmiş, işçi sınıfını bütünleştirici, sapık ideoloji ve de ihtilâlcî yanı olmayan dünya görüşünde bir hareketi oluşturmanın uğraşını vermektedir. Türk işçilerini kargaşanın dışında tutma basiretini göstermiş yegane akılcı, yurtsever sınıfsal çıkarları koruyup geliştirecek bir siyasal örgütlenmeyi başarıya ulaştırarak güç ve bilinçlenme yöneticisinden tabanına kadar yaygındır.

Türk - İş'e saldırılar yapılmaktadır, gene olacaktır. Bu saldırıların çoğunun arkasında siyasal partilerin tasallutları tatmin olmamış hırsları yatmaktadır. Çünkü, bilinmektedir ki, Türk - İş yurt çapında üye sendikaları ile yaygın disiplinli, organize olmuş, büyük oy potansiyeline sahip ciddi, güvenilir bir işçi örgütüdür. Böylesine bir gücün siyasal partiler açısından yaratacağı panik hiç kuşkusuz küçümsenemez. Türk - İş üst yönetiminin siyasal anlayışına daha aydınlık ve tutarlılık getirmesi gerektiği kanısındayız.

— 5 —

Artık siyasal bütünlüşmeyi bir anlamda kurtuluşu şu ve bu partide aramanın bu yönde uğraşı sürdürmenin boşuna zaman kaybetmek olduğunu kabul etmemiz gerekmektedir. Olaylar ve deneyler içinde hepimiz yaşamaktayız. Bugün, Türk - İş çatısında hangi siyasal partinin üyesi veya sempatisini olursa olsun işçi arkadaşlarımızın yaşadığımız ortamda emekçi kesimin ekonomik, mesleki ve tüm sosyal çıkarlarını sınıfsal açıdan savunacağına olan güveni kalmadığı bir gerçektir.

Başka bir alternatifini gözler önüne sermek isteriz, iki büyük siyasal parti (AP ve CHP) nin birbirinden farklı sosyal temelleri, hatta ekonomik ilkeleri yoktur. Değişiklik genellikle programlarındadır. Bazı sloganları farklıdır bunlar aldatıcıdır. Şimdi içinde bulunduğumuz ortam dikkate alınır, hangi siyasal parti iktidara gelirse gelsin Türkiye'nin sorunlarını bir kaleme çözecek elinde sihirli değnek yoktur. Bir an için bu partilerden birini tercih etsek sorumluluğunu da unutmayalım ki biz işçi kesiminin üzerinde kalacaktır. Böylesine haksız ve yersiz bir suçlamayı elbette benimsememize olanak yoktur. Asıl olan işçi hareketinin kendi politik uğraşısı ile demokratik ilkelerden sapmadan sosyal ve ekonomik varlığını güç olarak koyarak toplumda ve devlet yönetiminde yerini hakça almasıdır.

Son olarak şunu belirtmek isteriz ki, her siyasal parti bizimle kur yaptığı halde hepsi de bir işçi konfederasyonu kurmaktan geri kalmamışlardır. Yahut kurulmuşlarla gizli ittifaklar halindedirler. Bunu içtenlikle ortaya koymamız gerekir. İşçinin politikaya ağırlığını koyması somut olarak kendi siyasal partisini oluşturması ile mümkündür. Kurtuluşun yolu Türk - İş önderliğinde bir siyasal partinin zaman kaybedilmeden örgütlenmesidir. Bu yönde Türk işçisi hazır ve sabırsızdır.

Tekgıda - İş Sendikası olarak siyasal partilerden her hangi birini desteklemeye hayır diyoruz. Türk - İş'in benimsediği 24 ilkenin ışığında emekçi sınıfın ekonomik, sosyal ve yasal haklarını, özgürlüklerini geliştirecek amacına ulaştıracak siyasal partinin oluşturulması yönünde Türk - İş'in XI. Genel Kurulunda karara varılmasını bekliyor ve buna evet diyoruz.

Bu yönde Türk - İş'in XI. Genel Kurulunun tarihi görevini en bilinçli kararları olarak değerlendireceğine de inanıyoruz.

Saygılarımla

İbrahim DENİZCİER

Tekgıda - İş Sendikası

Genel Başkanı

Türk - İş Yönetim Kurulu Üyesi

TEKGIDA - İŞ SENDİKASI
KÜTÜPHANESİ